



Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	3. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami
Opatrenie:	3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít
Kód ITMS projektu:	26130130051
Aktivita:	1.1 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Program kontinuálneho vzdelávania

Aktuálne prístupy a inovácie výučby žiakov z marginalizovaných rómskych komunít

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Aktuálne prístupy a inovácie výučby žiakov z marginalizovaných rómskych komunít

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Vzdelávanie žiakov z marginalizovaných rómskych komunít si vyžaduje od pedagogických zamestnancov základných škôl zvýšené úsilie venovať sa odhaľovaniu individuálnych potrieb týchto žiakov a na základe toho aplikovať v procese edukácie primerané metódy a formy rešpektujúce potreby a záujmy žiakov. Niekoľkoročné pôsobenie pedagógov v školách s rómskou komunitou často spôsobuje šablónovitosť, využívanie stereotypných edukačných postupov vyhovujúcich viac učiteľom ako žiakom. Projekt Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít zisťoval vzdelávacie potreby pedagogických zamestnancov základných škôl na Slovensku. On-line prieskumu sa zúčastnilo viac ako 800 respondentov a výsledky boli spracované štatisticky. Pedagogickí zamestnanci škôl sa v prieskume okrem iného vyjadrili k tomu, v ktorej oblasti by sa chceli vzdelávať a zvyšovať tak svoje odborné a profesijné kompetencie. Všetky skupiny pedagogických zamestnancov zapojených do prieskumu zaradili na jedno z prvých troch miest potrebu vzdelávať sa vo využívaní nových metód a foriem práce v edukácii žiakov z marginalizovaných rómskych komunít. Program aktualizácie vzdelávania bol vypracovaný:

- v súlade s výsledkami prieskumu vzdelávacích potrieb pedagogických zamestnancov tak, aby dal priestor účastníkom vzdelávania spoznať nové, resp. inovované vyučovacie a výchovné stratégie realizované v slovenských i zahraničných podmienkach,
- v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1 a ISCED 2, podľa ktorého je potrebné vo všetkých organizačných formách vzdelávania vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb,
- na základe požiadavky vytvoriť atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká žiaka,
- na základe zavádzania prierezových tém do edukácie, ktoré reflektujú otázky súčasného človeka, krajiny, Európskej únie a sveta. Prelínajú sa ako povinná súčasť vzdelávania jednotlivými predmetmi a môžu sa uplatňovať prostredníctvom rôznych organizačných foriem a metód výučby (riešením problémov a projektov, prípadovou štúdiou, kooperáciou, zážitkovým učením sa a pod.),
- v súlade s potrebou včasnej korekcie prípadných znevýhodnení žiakov a podchytenia ich špecifických potrieb a záujmov,
- pre vytvorenie podmienok a realizáciu celodenného výchovného systému žiakov z MRK.

Druh vzdelávacieho programu: aktualizácie vzdelávania

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná (prezenčne 37 hodín, dištančne 13 hodín)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Udržať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca osvojením si nových aplikovateľných poznatkov o výchove a vzdelávaní žiakov z marginalizovaných rómskych komunít tak, aby bol schopný

uplatňovať nové prístupy a stratégie edukácie týchto žiakov v celodennom výchovnom systéme a v inkluzívnom spôsobe výučby.

Špecifické ciele:

- Analyzovať aktuálne trendy a efektivitu edukačných stratégií u nás a v zahraničí vo výchove a vzdelávaní žiakov.
- Poznať klasifikáciu a charakteristiku edukačných prístupov k žiakom z marginalizovaných rómskych komunít.
- Špecifikovať inovácie v stratégiách edukácie žiakov z marginalizovaných rómskych komunít vzhľadom k ich potrebám a prostrediu.
- Identifikovať a realizovať v projektoch edukácie primerané metódy, formy a prostriedky výučby a výchovy cieľovej skupiny žiakov v aktuálnych podmienkach školy.
- Aplikovať nové prístupy do jednotlivých vzdelávacích oblastí v celodennom výchovnom systéme v základnej škole prostredníctvom prípravy konkrétnych pedagogických situácií.
- Projektovať celodenný výchovný systém v škole implementáciou metód a foriem špecificky zameraných na žiakov z marginalizovaných rómskych komunít.
- Pripraviť prostredie pre inklúziu žiakov z marginalizovaných rómskych komunít v škole.

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1

Súčasný stav, analýza realizácie edukačných stratégií v školách so žiakmi z MRK

Téma	Forma	Časový rozsah
Súčasný stav a trendy v realizácii edukačných stratégií v školách so žiakmi z MRK na Slovensku.	prezenčná	1
Výmena skúseností účastníkov vzdelávania z oblasti výchovy a vzdelávania žiakov z MRK- analýza a reflexia vlastnej pedagogickej praxe.		1
Výstup: Spracovanie osvedčených edukačných stratégií pre žiakov z MRK realizovaných účastníkmi vzdelávania – 2 strany formátu A4	dištančná	1
SPOLU: 3 hod		P 2/1 D

Modul 2

Charakteristika prístupov a inovácií vo výchove a vzdelávaní žiakov, skúseností s celodenným výchovným pôsobením zo zahraničia

Téma	Forma	Časový rozsah
Špecifiká edukácie žiakov z MRK, kategorizácie a charakteristika prístupov k týmto žiakom.	prezenčná	4
Vymedzenie nových a inovovaných prístupov vo výchove a vzdelávaní žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami v základnej škole.		
Identifikácia uplatnenia inovovaných edukačných stratégií rôznymi kategóriami pedagogických zamestnancov v celodennom výchovnom systéme na základe analýzy podmienok školy a diagnostiky vzdelávacích potrieb žiakov z MRK.		4

Prezentácia a analýza skúseností s realizáciou metód a foriem v edukácii žiakov z marginalizovaných rómskych komunít v zahraničí. Komparácia domácich a zahraničných inovácií z hľadiska efektivity výučby týchto žiakov.		3
Výstup: Spracovanie návrhov nových a inovovaných prístupov vo výchove a vzdelávaní žiakov z MRK na základnej škole v svojej pedagogickej činnosti – práca v rozsahu 3 strany formátu A4.	dištančná	3
SPOLU:14 hod		P 11/3 D

Modul 3**Aplikácia vybraných edukačných stratégií do rôznych oblastí práce so žiakmi z MRK v rámci celodenného výchovného pôsobenia na žiakov v základnej škole**

Téma	Forma	Časový rozsah
Možnosti aplikácie nových metód edukácie do jednotlivých vyučovacích predmetov a výchovy mimo vyučovania v celodennom výchovnom systéme.	prezenčná	4
Možnosti aplikácie nových foriem edukácie do jednotlivých vyučovacích predmetov a vo výchove mimo vyučovania v celodennom výchovnom systéme.		2
Stratégie tvorby didaktických prostriedkov rešpektujúcich špecifické potreby žiakov z MRK a ich aplikácia do jednotlivých vyučovacích predmetov a výchovy mimo vyučovania.		3
Reflexia vlastnej pedagogickej činnosti pri implementácii nových pedagogických stratégií do edukácie žiakov z MRK.		3
Výstup: Spracovanie vybraných dvoch nových metód (foriem) edukácie do vyučovacích predmetov alebo výchovy mimo vyučovania v PowerPointe.	dištančná	4
SPOLU: 16 hod		P 12/4 D

Modul 4**Plánovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v rámci celodenného výchovného pôsobenia v základnej škole**

Téma	Forma	Časový rozsah
Celodenné výchovné pôsobenie ako jedna z možností zefektívnenia edukácie žiakov z MRK.	prezenčná	1
Zdroje plánovania výchovnej a vzdelávacej práce v škole.		1
Proces plánovania. Druhy a formy plánov. Tvorba celoročného plánu. Tvorba tematického plánu edukácie na základe taxonómie cieľov výchovy a vzdelávania (Bloom, Kratwohl a pod.) s rešpektovaním špecifických potrieb žiakov z MRK.		2
Plánovanie pedagogického zamestnanca v realizácii celodenného výchovného pôsobenia. Implementácia nových edukačných stratégií do plánov.		2
Výstup: Tvorba tematického výchovno-vzdelávacieho plánu na 1 mesiac	dištančná	3

z aprobačného predmetu alebo výchovy mimo vyučovania v celodennom výchovnom pôsobení – spracovať vo formáte dokumentu Microsoft Excel		
SPOLU: 9 hod		P 6/3 D

Modul 5

Inklúzia žiakov z marginalizovaných rómskych komunít

Téma	Forma	Časový rozsah
Súčasný domáce a zahraničné trendy v inkluzívnej výchove a vzdelávaní žiakov z marginalizovaných rómskych komunít.	prezenčná	1
Príprava prostredia triedy na inklúziu žiakov z MRK. Diferencovaná práca v inkluzívnej triede. Prostriedky inkluzívnej výučby. Riziká pri zavádzaní inkluzívneho modelu.		3
Spolupráca s odborníkmi. Spolupráca s rodinou žiaka z MRK. Plánovanie práce v inkluzívnej triede.		2
Výstup: Vytvorenie návrhu prostredia triedy pre inklúziu žiakov z MRK – minimálne 2 strany A4	dištančná	2
SPOLU: 8 hod		P 6/2 D

Profil absolventa:

Absolvent aktualizačného vzdelávacieho programu *Aktuálne prístupy a inovácie výučby žiakov z marginalizovaných rómskych komunít* vie aplikovať inovačné vyučovacie stratégie jednotlivých vzdelávacích oblastí v základnej škole tak, aby zodpovedali potrebám žiakov z marginalizovaných rómskych komunít v celodennom výchovnom systéme.

Rozsah vzdelávacieho programu:

50 hodín: prezenčne 37 hodín, dištančne 13 hodín

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ,
- vychovávateľ,
- pedagogický asistent,

podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- asistent učiteľa,
- asistent vychovávateľa

kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

kariérová pozícia: -

vyučovací predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Na kontinuálne vzdelávanie alebo na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z. bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad vzdelania v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov. Na kontinuálne vzdelávanie podľa § 35 ods. 4 písm. b) až e) zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z. možno prijať pedagogického zamestnanca až po absolvovaní šiestich mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona) a na overenie kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z. až po absolvovaní troch rokov pedagogickej činnosti.

Podmienkou zaradenia pedagogických zamestnancov na kontinuálne vzdelávanie je práca so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít .

Spôsob prihlasovania:

Pedagogickí zamestnanci sa na vzdelávacie programy prihlasujú prostredníctvom písomnej prihlášky podpísanej pedagogickým zamestnancom. Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie; riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku a údaje v prihláške zriaďovateľ.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou komisiou.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

1. Minimálne 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Splnenie výstupov z dištančnej formy vzdelávania.
3. Úspešná záverečná prezentácia. Obsahom prezentácie je projekt edukácie s využitím nových stratégií zameraných na žiakov z MRK v rámci celodenného výchovného systému v rozsahu 15 snímok v programe PowerPoint. Prezentácia má obsahovať praktickú aplikáciu cieľov, poznatkov, metód, stratégií a využiteľných metodických materiálov vo výchovno-vzdelávacom procese.

Pedagogickí zamestnanci s minimálne tromi rokmi pedagogickej činnosti, ktorí budú ukončovať vzdelávanie overením profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z. , musia splniť všetky požiadavky okrem bodu 1.

Personálne zabezpečenie:

Garant vzdelávacieho programu:

PaedDr. Edita Šimčíková, PhD., Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta, Ul. 17. novembra 15, 080 01 Prešov. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z .

Lektori vzdelávacieho programu:

Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učitelia, pedagogickí a odborní zamestnanci s minimálne 6-ročnou praxou lektorovania dospelých, pedagogickí a odborní zamestnanci s minimálne 4-ročnou praxou so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program je financovaný z prostriedkov národného projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Účastníkom vzdelávania bude poskytnuté ubytovanie a stravné v súlade s platnou legislatívou v oblasti cestovných náhrad. Vzdelávanie bude prebiehať v prenajatých priestoroch.

Materiálne zabezpečenie:

- školiaci materiál pre potreby vzdelávania – napr. zošit, pero,
- flipchartová tabuľa s príslušenstvom (tabuľa, flipchartový papier, fixy...),
- učebné zdroje (študijné texty).

Technické a informačné zabezpečenie:

- PC, resp. notebook;
- digitálny fotoaparát;
- interaktívny systém;
- slúchadlá, mikrofón, reproduktory;
- pripojenie na Internet;
- dataprojektor.

Návrh počtu kreditov: 13 kreditov

Za rozsah vzdelávania získa absolvent 10 kreditov a za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou pred trojčlennou komisiou 3 kredity.